

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

**«Політична суб'єктність спорту
в міжнародних відносинах»**

підготовки   доктора філософії (PhD) з міжнародних відносин

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Політична суб'єктність спорту у міжнародних відносинах» підготовки доктора філософії (PhD) з міжнародних відносин.

Розробник: к. політ. н., доцент кафедри міжнародних відносин Кулик С.М.

Силабус вибіркового освітнього компонента підготовки Доктора філософії затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин

протокол №1 від 01.09.2025 р.

Завідувач кафедри: доц. Вознюк Є.В.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

проф. Шуляк А.М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна очна форма навчання	галузь знань – С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини, спеціальність – С3 Міжнародні відносини освітньо-наукова програма Міжнародні відносини та стратегічні комунікації України та ЄС освітній ступінь доктор філософії з міжнародних відносин	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2-й
ІНДЗ: €		Семестр 3-й
		Лекції 10 год.
		Семінарські 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання	українська	

II. Інформація про викладача

ППІ Кулик Сергій Михайлович

Науковий ступінь: кандидат політичних наук

Вчене звання: доцент

Посада: доцент кафедри міжнародних відносин

Контактна інформація Kulyk.Serhij@vnu.edu.ua, (096) 4860362

Дні занять: заняття проводять у відповідності до розкладу занять, що розміщений на сайті: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Силабус вибіркового освітнього компонента «Політична суб'єктність спорту в міжнародних відносинах» має проблемно-теоретичний характер та передбачає вивчення взаємозв'язку та взаємозалежності спорту і політики на локальному, регіональному, національному, міжнародному та глобальних рівнях. Звернута увага на політичні та інституційні аспекти діяльності спортивних організацій, органів державної влади, відповідальних за реалізації молодіжної, освітньої та спортивної політики. Розглянуто особливості підготовки і проведення найбільш рейтингових спортивних змагань та Олімпійських і Паралімпійських Ігор у країнах світу. Простежено різні підходи керівництва країн світу до трактування тези «спорт поза політикою» в історичній ретроспективі та сучасній світовій політиці. З'ясовано вплив спортсменів, спортивних змагань на внутрішню і зовнішню політику держав, їхній імідж на міжнародній арені.

2. Мета і завдання освітнього компонента:

- розуміння сутності і особливостей взаємозв'язку спорту і політики;
- орієнтація у тенденціях використання керівництвом країн світу спортивних змагань, Олімпійських та Паралімпійських Ігор, спортсменів, представників спорту для внутрішньополітичного розвитку країн світу та маніпулювання на міжнародній арені.

Завдання курсу:

- ознайомити із теоретичними та методологічними підходами до трактування тези «спорт поза політикою» у міжнародних відносинах;
- розуміти вплив відомих спортсменів, представників спорту на розвиток міжнародних відносин, двосторонніх відносин країн світу;
- оволодіти знаннями з історії підготовки і проведення Олімпійських Ігор сучасності у країнах світу та в Україні зокрема.

3. Soft skills

У результаті вивчення вибіркового освітнього компонента «Політична суб'єктність спорту в міжнародних відносинах» у докторів філософії з міжнародних відносин формуються такі ключові soft skills:

- комунікативні навички – здатність розуміти та поважати спортивно-політичний контекст іншої сторони; вести фахову дискусію щодо розуміння спорту як частини національної безпеки, інформаційного простору держави;
- соціальні навички – вміння презентувати фізичну культуру і спорт своєї країни як історію народу і нації; за допомогою широкого розуміння значення і впливу фізичної культури та спорту налагоджувати політичні контакти;
- критичне та аналітичне мислення – виробити проблемне мислення та аналіз ключових проблем глобалізації спорту у міжнародних відносинах; вміти виявляти дезінформацію та фейки на спортивну тематику.

4. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Сем.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1.						
Інституалізація спорту у міжнародних відносинах						
Тема 1. Міжнародні спортивні організації та федерації як об'єкт світової політики	12	2		9	1	ДС, ДБ, 2+2
Тема 2. Державно-приватне партнерство у спорті. Міністерства спорту в країнах світу	13	2		10	1	ДС, ДБ, 2+2
Тема 3. Спортивна дипломатія у міжнародних відносинах	11		2	9		ДС, РМГ, 8+8
Тема 4. Геополітика спорту	15	2	2	10	1	ДС, РМГ, 8+8
Разом за змістовим модулем 1	51	6	4	38	3	40
Змістовий модуль 2.						
Політичні аспекти спортивних змагань						
Тема 5. Спорт як вияв і боротьба за незалежність країн світу	16		2	12	2	ДС, РЗ/К, 5+5
Тема 6. Спорт як форма політичного активізму	12	2	2	8		ДС, РЗ/К, 5+5
Тема 7. Політизація Олімпійських Ігор сучасності та діяльності МОК	14		2	10	2	ДС, ДБ, РЗ/К, 4+4+2
Тема 8. Рух футбольних фанатів: внутрішньополітичні та міжнародні аспекти	15		2	12	1	ДС, ДБ, 5+5
Тема 9. Спорт в умовах російсько-української війни	12	2	2	8		ДС, РМГ, 5+5
Разом за змістовим модулем 2	69	4	10	50	5	50

ІНДЗ						10
Всього годин/Балів	120	10	14	88	8	100

Методи контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

5. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, що не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті дуже стисло, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а також виконання домашніх завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу, опрацювання літератури для підготовки до семінарських занять і написання ІНДЗ.

Елементи самостійної роботи студента	К-сть годин
Опрацювання теоретичного матеріалу	25
Аналітичні завдання	20
Практичні завдання	15
Творчі завдання	16
Підготовка ІНДЗ	12
Загальна кількість годин	88

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача освіти

Політика викладача щодо здобувачів освіти ґрунтується на принципах об’єктивності, прозорості, систематичності оцінювання та дотримання академічної доброчесності. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється відповідно до силабуса ВОК та передбачає врахування всіх видів навчальної діяльності здобувача освіти протягом семестру.

Відвідування занять є обов’язковим компонентом оцінювання. Активна участь у лекційних і семінарських заняттях, виконання завдань, участь в дискусіях та демонстрація підготовленості до занять позитивно впливають на підсумкову оцінку.

За об’єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, участь у наукових заходах, волонтерська діяльність тощо) навчання може відбуватись у цей період в онлайн-формі або за індивідуальним навчальним планом за погодженням із викладачем. Поважні причини мають бути підтверджені відповідними документами.

Політика щодо академічної доброчесності.

Нульова терпимість до списування. Плагіат та списування під час виконання письмових завдань та ІНДЗ (зокрема, із використанням мобільних девайсів) є грубим порушенням принципу академічної доброчесності і є неприпустимими в процесі вивчення ВОК.

Політика щодо дедлайнів та перекладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перекладання тем семінарських занять відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Складання і перекладання заліку з ОК регламентує Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (від 26.06.2025 р.) <https://ed.vnu.edu.ua/wp->

[content/uploads/2025/06/2025.-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B5-%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA.%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf](https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2025/06/2025.-%D0%9F%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%BE%D1%87%D0%BD%D0%B5-%D1%96-%D0%BF%D1%96%D0%B4%D1%81%D1%83%D0%BC%D0%BA.%D0%BE%D1%86%D1%96%D0%BD%D1%8E%D0%B2%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf)

Можливість визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти, забезпечується відповідно до Порядку визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/09/2024_%D0%92%D0%B8%D0%B7%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D1%80%D0%B5%D0%B7%D1%83%D0%BB_%D1%82%D0%B0%D1%82i%D0%B2_%D0%92%D0%9D%D0%A3_i%D0%BC.%D0%9B.%D0%A3._%D1%80%D0%B5%D0%B4.pdf).

V. Підсумковий контроль

Форма контролю – залік. Залік викладач виставляє за результатами поточної роботи за умови, що здобувач освіти виконав ті види навчальної роботи, що визначені у силабусі ВОК. У випадку, якщо здобувач освіти не відвідував окремі аудиторні заняття (з поважних причин), на консультаціях він має право відпрацювати пропущені заняття та добрати ту кількість балів, що було визначено на пропущені теми.

У дату складання заліку викладач записує у відомість суму поточних балів, що їх здобувач освіти набрав під час поточної роботи (шкала від 0 до 100 балів). У випадку, якщо здобувач освіти протягом поточної роботи набрав менше як 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання анулюють. Максимальна кількість балів на залік під час ліквідації академічної заборгованості – 100.

У день складання заліку за основною сесією заборонено проводити додаткові опитування здобувача освіти, а також здобувач освіти не має права доскладати будь-який вид робіт, передбачений силабусом освітнього компоненту.

Загальна сума балів за курс становить 100. Це сума балів за семінарські заняття (90 балів), ІНДЗ (10 балів).

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 – 81	
67 – 74	
60 – 66	
0 – 59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та ресурси

1. Кулик С. Особливості кібератак на футбольні клуби країн світу. *Acta Securitatae Volynienses*. 2023. №2. С. 14–22. DOI <https://doi.org/10.32782/2786-9385/2023-2-2>.

2. Кулик С. Політичні аспекти благодійних матчів українських футбольних клубів у країнах Європи (у контексті російсько-української війни 2022 р.). Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти. 2022. №9. С. 20–42. <http://international-relations.knukim.edu.ua/>.

3. Кулик С. Спорт як чинник делегітимації влади президента рф В.Путіна (у контексті російсько-української війни). Актуальні проблеми міжнародних відносин і регіональних досліджень: Матеріали II Міжнародної наук.-практ. Інтернет-конференції (м. Луцьк, 09 листопада 2022 р.) / уклад.: С.Кулик, А.Моренчук. Луцьк, ВНУ, 2022. PDF-формат; мережеве вид.; інституційний репозитарій. С. 75–77. <https://vnu.edu.ua/uk/faculties-and-institutions/fakultet-mizhnarodnykh-vidnosyn> (Рубрика: Наукові та освітні проєкти).
4. Кулик С. Стратегічна комунікація ультрас з народом. Стратегічні комунікації в контексті безпекової політики: європейський і глобальний рівні: зб. мат. Інтернет-конференції / за заг. ред. Н.Карпчук. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2024. С. 34–38.
5. Кулик С., Вознюк Є. Фейк російської пропаганди: Олена Підгрушна – снайпер АТО. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2021. №1 (9). С. 82–101. <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/125/158>.
6. Кулик С., Жданюк Н. Російські інформаційно-психологічні операції проти Міжнародного олімпійського комітету під час підготовки і проведення XXXIII Літніх олімпійських ігор 2024 року в Парижі. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2025. №3 (23). С. 103–128. <https://doi.org/10.29038/2524-2679-2025-03-103-128>.
7. Кулик С., Тарадюк Р. «Всесвітні ігри дружби» 2024 року як альтернатива РФ Літнім олімпійським іграм у Парижі. Зовнішнє інформаційне маніпулювання та втручання в умовах сучасних конфліктів: матеріали інтернет-конференції / за заг. ред. проф. Н.Карпчук. Луцьк: ВНУ імені Лесі Українки, 2025. С. 91–96.
8. Кулик С., Тарадюк Р. Хокейні матчі за участю президентів Російської Федерації і Республіки Білорусь як засіб формування іміджу авторитарного лідера. Всеукраїнські політологічні читання імені професора Б. Яроша: зб. наук. та навч.-метод. пр. / за заг. ред. В.І.Бортнікова, Я.Б.Яроша. Луцьк: Вежа-Друк, 2024. Вип. 13. С. 140–147.
9. Кулик С., Цьось А. Молодь і спорт. Молодь і спорт. Розділ 26. С. 357–374. Зелений і безпечний Європейський Союз: монограф. / [А.О.Бояр (кер. авт. кол.), І.В.Кицюк, Н.І.Романюк та ін.]; за ред. А.О.Бояра, В.Й.Лажніка. Луцьк: Вежа-друк, 2023. https://jmcoevces.files.wordpress.com/2023/09/d084d0a1-d0bad0bdd0b8d0b3d0b0_final.pdf.
10. Кулик С., Шуляк А. Благодійні матчі футбольних клубів «Динамо» (Київ) та «Шахтар» (Донецьк) у Польщі в контексті міжнародного PR. Inskrypcje. Rólcznik. R. XI, 2023, z. 1 (20). S. 79–94. <https://ikribl.com/wp-content/uploads/2024/01/inskrpcje-1-23-ost.pdf>.
11. Кулик С., Шуляк А. «Стадіонна дипломатія» Китайської Народної Республіки в контексті її геополітичних інтересів. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії. 2023. №1 (15). С. 124–158. <https://relint.vnu.edu.ua/index.php/relint/article/view/303/278>.
12. Ніколайчук Г., Андрущенко М. Спорт поза політикою. К.: Саміт-Книга, 2025. 296 с.
13. Суспільство, трансформоване війною: аналіт. доповідь / [Потапенко В., Павленко І., Тищенко Ю., Здіорук С., Токман В., Їжак О., Каплан Ю., Валушко І., Макаров Г., Даниляк О., Михайлова О., Валевський О., Лісогор Л., Маляревський Є., Бараннік В., Двігун А.]. К.: НІСД, 2025. 79 с. <https://doi.org/10.53679/NISS-analytrep.2025.07>.
14. Kulyk S. Militarization of Physical Culture and Sport in the Democratic People's Republic of Korea. *Annales Academiae. Studia de Securitate* (Kraków), 2021, №11(2), s. 25–39. <https://rep.up.krakow.pl/xmlui/handle/11716/10924>.
15. Kulyk S., Karpchuk N., Shuliak A. Political Actionism on the Football Fields of the World as a Form of a Political Protest. *Codrul Cosminului*, 2022, Vol. 28, Issue 2. December 2022. P. 325–352. https://codrulcosminului.usv.ro/wp-content/uploads/2022/12/Article.5.Vol_28-2.pdf.
16. Kulyk S., Morenchuk A., Schuliak A. The use of Sport as an Element in the Construction of «Z-Ideology» in the Russian Federation. *Przegląd Strategiczny*, Wydawnictwo

Naukowe WNPiD UAM, Poznań. 2025, Issue 18. P. 273–293.
<https://pressto.amu.edu.pl/index.php/ps/article/view/51486>.

***